KOMISIJA

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 10. decembra 2003

o postopku iz člena 81 Pogodbe ES in iz člena 53 Sporazuma EGP

(Zadeva COMP/E-2/37.857 – organski peroksidi)

(notificirano pod dokumentarno številko K(2003) 4570 konč. in popravek K(2004) 4)

(Besedila v angleškem, nemškem in španskem jeziku so edina verodostojna)

(2005/349/ES)

10. decembra 2003 je Komisija sprejela odločbo (K(2003) 4570 konč.) v zvezi s postopkom iz člena 81 Pogodbe ES in iz člena 53 Sporazuma EGP. 7. januarja 2004 je Komisija s pisnim postopkom E/2/2004 (K(2004) 4) odobrila popravek nemške in španske različice Odločbe K(2003) 4570 konč. Komisija v skladu z določbami člena 21 Uredbe št. 17 [1] objavlja imena udeleženih strani in vsebino odločbe, ob upoštevanju upravičenega zanimanja za podjetja pri zaščiti poslovnih koristi. Nezaupna različica celotnega besedila odločbe se lahko v izvirnih jezikih in v delovnih jezikih Komisije najde na spletni strani GD COMP http://europa.eu.int/comm/competition/index_en.html

I. POVZETEK KRŠITVE

Naslovniki in narava kršitve

(1) Ta odločba je naslovljena na naslednja podjetja in/ali podjetniška združenja:

— Akzo Nobel Chemicals International BV

— Akzo Nobel Polymer Chemicals BV

— Akzo Nobel NV

— Atofina SA

— Degussa UK Holdings Limited

— Peroxid Chemie GmbH & Co. KG

— Peroxidos Organicos SA

— AC Treuhand AG.

(2) Že od leta 1971 so takrat najpomembnejši proizvajalci organskih peroksidov (Akzo Nobel Chemicals International BV, Akzo Nobel Polymer Chemicals BV in Luperox GmbH (ki je postal del najpomembnejšega nemškega hčerinskega podjetja Atofina SA), v nadaljevanju Akzo in Peroxid Chemie GmbH & Co. KG) sklenili stalni sporazum in tudi sodelovali pri tem stalnem sporazumu, ki je bil v nasprotju s členom 81(1) Pogodbe in s členom 53(1) Sporazuma EGP ter je občasno obsegal celotno ozemlje in občasno večino ozemlja Skupnosti in EGP, in s katerim so se sporazumeli o tržnih deležih, določili cene proizvodov, se sporazumeli in izvedli mehanizem za zviševanje cen, opredelili stranke in vzpostavili naprave za spremljanje in uveljavitev teh sporazumov. Podjetje Peroxidos Organicos SA (1975–1999) je sodelovalo pri posebnem dogovoru v sklopu splošnega sporazuma. Sodelovalo je tudi podjetje AC Treuhand AG (1993–1999).

Trajanje kršitve

(3) Trajanje sodelovanja:

(a) Akzo Nobel Chemicals International BV, Akzo Nobel Polymer Chemicals BV in Akzo Nobel NV od 1. januarja 1971 do 31. decembra 1999;

(b) Atofina SA od 1. januarja 1971 do 31. decembra 1999;

[1] UL 13, 21.2.1962, str. 204/62. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1/2003 (UL L 1, 4.1.2003, str. 1).

(c) Peroxid Chemie GmbH & Co. KG od 1. januarja 1971 do 31. decembra 1999;

(d) Degussa UK Holdings Limited od 1. septembra 1992 do 31. decembra 1999;

(e) Peroxidos Organicos SA od 31. decembra 1975 do 31. decembra 1999;

(f) AC Treuhand od 28. decembra 1993 do 31. decembra 1999.

Trg za organske perokside

(4) Organski peroksid je vsaka organska molekula, ki vsebuje „peroksi" vez ali vez kisik-kisik (–O–O–). Organski peroksidi (v nadaljevanju „OP") so močno eksplozivni, zato so v industriji velike nesreče pogoste. Obstajajo v trdem stanju (običajno kot droben prah), tekočem stanju ali kot paste. OP in mešanice, ki vsebujejo OP, se uporabljajo kot pospeševalci, aktivatorji, katalizatorji, sredstva za povezovanje, sredstva za dozorevanje, utrjevalci, sprožilci reakcij in promotorji. OP se lahko razlikuje po treh glavnih načinih „uporabe" in po sedmih „razredih".

(5) OP ima izredno pomembno vlogo v plastični in gumarski industriji, v kateri se uporabljajo trije glavni načini uporabe OP:

(a) polimerizacija termoplastičnih smol (tako imenovani dolgi polimeri ali uporaba „HP");

(b) zorenje nenasičene termoreaktivne poliestrske smole (tako imenovana uporaba „UP");

(c) kovalentno povezovanje (tako imenovana uporaba „XL").

(6) Komisija je ugotovila, da obsega geografsko področje tega posla najmanj področje EGP. Leta 1999, zadnje leto kršitve, je kartel pokrival več kot 90 % trga EGP za zadevni proizvod in imel ocenjeno skupno vrednost na 250 milijonov EUR.

Delovanje kartela

(7) Glavni sporazum je bil sklenjen leta 1971, s prvotno tremi sodelujočimi člani (Akzo, Peroxid Chemie in Atofina (takrat Luperox)). Vseboval je več podsporazumov za dolge polimere in termoreaktivne OP ter je bil razdeljen po regionalnem načelu. Regionalni podsporazumi so vključevali Francijo (do leta 1992), Združeno kraljestvo (do leta 1992), Španijo (od konca leta 1975) in preostalo Evropo, ob upoštevanju glavnih načel in pravil splošnega sporazuma. Za OP kot sredstva za povezovanje je bil leta 1983 sklenjen nov podsporazum, ki je pokrival tudi večino evropskih držav. Ti podsporazumi so precej sovpadali s splošnim sporazumom, npr. zadevno obdobje, mehanizmi za skupni nadzor in nadomestila, sodelujoče strani, proizvodi, stranke ali zadevne dejavne osebe so bili prisotni v vsakem od podsporazumov.

(8) Glavni sporazum je bil namenjen za ohranjanje tržnega deleža in usklajevanje zviševanja cen, temelji pa na pismeni pogodbi iz leta 1971. Za dosego tega cilja je podrobne podatke o prodaji za sodelujoča podjetja skrbno spremljal neodvisni organ (AC Treuhand od leta 1993), opredeljene so bile stranke in bila so, v primeru odstopanj od načrtovanega tržnega deleža, določena nadomestila ali ponovno določene stranke. Izvajala so se redna srečanja za prilagoditev izvajanja sporazuma. Sporazum je vseboval številne podsporazume o posebnih proizvodih ali podproizvodih ter o zadevnih regijah. Ti podsporazumi so imeli večinoma omejeno obdobje trajanja ali so bili vključeni v druge podsporazume. Podjetje Perorsa je bilo vključeno v španski podsporazum.

(9) Ugotovljeno je bilo, da je podjetje AC Treuhand kršilo člen 81 Pogodbe in člen 53 Sporazuma EGP z organizacijo sestankov, s posredovanjem v sporih, s predlaganjem tržnih deležev in s prikrivanjem obremenilnih dokazov. Podjetje AC Treuhand je delovalo kot združenje podjetij in/ali kot podjetje.

(10) V kartelu je prišlo do nesoglasij leta 1992 in je konec leta 1999 razpadel, potem ko so propadli poskusi strank o sporazumu o kvotah. Nekateri podsporazumi so se iztekli že prej.

II. **DENARNE KAZNI**

Osnovni zneski

(11) Komisija meni, da so zadevna podjetja zagrešila izredno resno kršitev. Narava kršitve in njen geografski obseg opredeljujeta kršitev kot zelo resno, ne glede na to, ali se lahko vpliv kršitve na trg izmeri ali ne.

Različno obravnavanje

(12) Stopnja možnih kazni omogoča znotraj obsega zelo resnih kršitev uporabo različnega obravnavanja podjetij, da se lahko upošteva učinkovito gospodarsko zmožnost kršiteljev, ki so povzročili precejšnjo škodo konkurenci, pa tudi določitev kazni na raven, ki zagotavlja učinkovito opozorilo. Podjetje Akzo je največji proizvajalec, z deležem več kot od 40 % celotnega trga, in je zato uvrščeno v prvo kategorijo. Podjetji Atofina in Peroxid Chemie, z deležema okrog od 20 % do 25 % trga, sta uvrščeni v drugo kategorijo. Podjetje Perorsa, s tržnim deležem pod 5 % v Evropi, je v tretji kategoriji.

(13) Podjetje Degussa UK Holdings (prej podjetje Laporte plc.) je od 1. septembra 1992 matično podjetje podjetja Peroxid Chemie in je uvrščeno v isto kategorijo kot podjetje Peroxid Chemie, ker sta skupaj odgovorni za nezakonite dejavnosti.

(14) Delitev odgovornosti podjetij Peroxid Chemie in Degussa UK Holdings v zvezi s kaznijo je naslednja. Podjetje Peroxid Chemie je bilo član sporazuma od 1. januarja 1971 do 31. decembra 1999, podjetje Degussa UK Holdings pa je solidarno odgovorno za obdobje, ko je bilo lastnik podjetja Peroxid Chemie, od 1. septembra 1992 do 31. decembra 1999.

(15) Podjetje AC Treuhand se obravnava posebej. Komisija priznava, da predstavlja naslavljanje odločbe na podjetje in/ali na združenje podjetij v kartelu do določene mere novost. To je treba upoštevati pri določanju ravni kazni. Komisija zaradi gornjih navedb meni, da je podjetju AC Treuhand primerno naložiti kazen v višini 1 000 EUR.

(16) Komisija meni, da bi začeten znesek morali prilagoditi podjetjema Akzo in Atofina, ob upoštevanju višine in skupnih sredstev podjetij, ter zagotoviti, da ima kazen ustrezno učinkovito opozorilo.

Trajanje

(17) Komisija je ugotovila, da so podjetja Akzo, Atofina in Peroxid Chemie kršila člen 81(1) Pogodbe od 1. januarja 1971 do 31. decembra 1999, podjetje Perorsa od najmanj 31. decembra 1975 do 31. decembra 1999 in podjetje Degussa UK Holdings od 1. septembra 1992 do 31. decembra 1999, podjetje AC Treuhand pa je delovalo kot podjetje in/ali kot združenje podjetij od 28. decembra 1993 do 31. decembra 1999.

(18) Komisija upošteva zaradi izračunavanja kazni vse mesece in zato določi za trajanje kršitve podjetij obdobje 29 let (podjetja Akzo, Atofina in Peroxid Chemie), obdobje 6 let (podjetje AC Treuhand), obdobje 7 let in 4 mesecev (podjetje Degussa UK Holdings) in obdobje 24 let (podjetje Perorsa). Za podjetje Peroxid Chemie je obdobje razdeljeno na dve podobdobji, ko je bilo samo odgovorno (21 let in 8 mesecev) in ko je bilo podjetje odgovorno skupaj z matičnim podjetjem Degussa UK Holdings (7 let in 4 mesece).

(19) Komisija ugotavlja, da je bila kršitev podjetij AC Treuhand, Akzo, Atofina, Degussa UK Holdings, Peroxid Chemie in Perorsa dolgotrajna (več kot pet let). Zato se v skladu s tem uporabi povišanje za 245 % na osnovni znesek kazni za podjetji Akzo in Atofina. Povišanje za 207,5 % na osnovni znesek kazni se uporabi za podjetje Peroxid Chemie. Povišanje za 70 % na osnovni znesek kazni se uporabi za podjetje Peroxid Chemie/Degussa UK Holdings. Povišanje za 220 % na osnovni znesek kazni se uporabi za podjetje Perorsa. Ti odstotki izhajajo iz povišanja 10 % letno v zadnjih dvajsetih letih kršenja (1980–1999) in iz povišanja 5 % letno za obdobje kršenja izpred 21 do 29 let (1971–1979).

Oteževalne okoliščine

(20) Podjetje Atofina je že bilo kaznovano zaradi udeležbe v štirih kartelih, podjetji Peroxid Chemie/Degussa UK Holdings pa sta bili kaznovani za udeležbo v enem kartelu. Torej se ponovna kršitev obravnava kot oteževalna okoliščina.

(21) Komisija v skladu s tem meni, da se osnovni znesek kazni v primeru podjetja Atofina poviša za 50 %, s poudarkom, da je podjetje že bilo naslovnik odločb Komisije v številnih prejšnjih primerih kartelov, in za 50 % v primeru podjetij Degussa UK Holdings in Peroxid Chemie, s poudarkom, da sta podjetji že bili naslovnika ene odločbe Komisije o kartelu, neposredno (Degussa UK Holdings) ali prek matičnega podjetja (Peroxid Chemie).

Olajševalne okoliščine

(22) Podjetje Atofina je okrepilo argumente Komisije, da dokaže devetindvajsetletni obstoj kartela.

(23) V skladu z načelom poštenosti se predlaga uporaba posebnih olajševalnih okoliščin za „sodelovanje brez obvestila o prizanesljivosti“ podjetju Atofina. Olajševalne okoliščine bodo podjetju Atofina preprečile, da, potem ko je sodelovalo, plača višjo kazen, kot bi jo sicer plačalo brez sodelovanja.

(24) Komisija glede na zgoraj omenjeno meni, da je primerno zagotoviti znižanje osnovnega zneska 94,19 milijona EUR za učinkovito sodelovanje brez obvestila o prizanesljivosti za podjetje Atofina.

Uporaba 10 % meje prometa

(25) 10-odstotna meja prometa na svetovnem trgu, omenjena v členu 15(2) Uredbe št. 17, velja za podjetji Perorsa in Peroxid Chemie.

Uporaba obvestila o prizanesljivosti 1996

Neobdavčitev ali znatno znižanje zneska („Razdelek B": 75–100 % znižanja)

(26) Podjetje Akzo je oproščeno plačila kazni, ker je bilo prvo podjetje, ki je Komisiji poročalo o kartelu.

Znatno znižanje kazni („Razdelek D": znižanje od 10 % do 50 %)

(27) Podjetju Atofina je dodeljeno 50-odstotno znižanje za sodelovanje pri preiskavi Komisije. Med podjetji, ki se potegujejo za znatno znižanje kazni, je bilo podjetje Atofina prvo podjetje, ki je sodelovalo s Komisijo in zagotovilo najbolj uporaben prispevek. Kot tudi druga podjetja, ki so sodelovala s Komisijo, ni bistveno spodbijalo dejstev, na katerih temeljijo trditve Komisije.

(28) Podjetjema Peroxid Chemie in Degussa UK Holdings je dodeljeno 25-odstotno znižanje za sodelovanje pri preiskavi Komisije. Posredovan dokaz je prišel kasneje, sodelovanje pa je bilo bolj omejeno kot pri podjetjih Akzo in Atofina.

(29) Podjetju Perorsa, ki je sodelovalo kot zadnje podjetje, je dodeljeno 15-odstotno znižanje.

Sposobnost plačila

(30) Nobeno podjetje ni zahtevalo nezmožnosti za plačilo.

Sklep

1. Uvedene so naslednje kazni:

(a) Akzo Nobel Polymer Chemicals BV, Akzo Nobel NV, Akzo Nobel Chemicals International BV, solidarno odgovorna	0 EUR
(b) Atofina SA	43,47 milijona EUR
(c) Peroxid Chemie GmbH & Co. KG	8,83 milijona EUR
(d) Peroxid Chemie GmbH & Co. KG in Degussa UK Holdings Limited, solidarno odgovorna	16,73 milijona EUR
(e) AC Treuhand AG	1 000 EUR
(f) Peroxidos Organicos SA	0,50 milijona EUR.

2. Našteta podjetja in/ali združenja podjetij morajo takoj prenehati s kršitvami, če tega še niso storila. Vzdržijo naj se ponavljanja kakršnega koli dejanja ali postopka kršenja, tako kot v tem primeru, in kakršnih koli dejanj ali postopkov, ki imajo enak ali podoben cilj oziroma učinek.